

Ministerie van Financiën

Betreft: Consultatie WGK009844 Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn

Lelystad, 11 januari 2019

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij maken wij gebruik van de mogelijkheid om deel te nemen aan deze consultatie. De voorgestelde wijzigingen betreffen onder meer de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en zijn een gevolg van de door de 5e antiwitwasrichtlijn gewijzigde 4e anti witwasrichtlijn. Deze wijzigingen zouden rechtstreekse gevolgen hebben voor onze onderneming. In deze reactie zullen we ons vooral richten op de gevolgen voor de cryptocurrency (digitale valuta) sector.

Allereerst zijn we verheugd dat er eindelijk regelgeving komt. Tot op heden is er vooral veel sprake geweest van zelfregulatie in de digitale valuta sector. We hebben onszelf altijd als poortwachter gezien en hebben in de loop der jaren veel ervaring en kennis opgedaan met betrekking tot preventie van onder andere verdachte transacties. Omdat er door middel van de wetswijziging regelgeving van toepassing zal worden op de digitale valuta sector, zal er een minimum vereiste aan cliëntenonderzoek en anti witwas en terrorismefinanciering maatregelen ontstaan. Vanuit een commercieel standpunt is dit een vooruitgang voor een eerlijke markt in onze sector.

Onderbreking huidige dienstverlening

Aanbieders van digitale valuta wisseldiensten en aanbieders van bewaarportomonees van digitale valuta zijn momenteel nog niet vergunningplichtig. Sterker nog, zij worden resoluut afgewezen wanneer zij een vergunningaanvraag doen. Voor deze partijen, waar wij zelf ook onder vallen, is een vergunning bij aannahme van dit wetsvoorstel straks wel mogelijk en vereist. Een vergunning verkrijgen bij de DNB voor deze diensten is een proces dat doorgaans 3 tot 9 maanden in beslag neemt inclusief de voorbereiding die nodig is voor het aanvragen van de vergunning.

Het is gezien voorgaande belangrijk voor deze bedrijven om in de gelegenheid gesteld te worden deze vergunningen te bemachtigen zonder de dienstverlening tijdelijk stop te moeten zetten door mogelijke onmiddellijke ingang na akkoord van het wetsvoorstel door de Eerste Kamer.

Voorstel:

Voorgaande probleem kan voorkomen worden door voor deze bedrijven en wellicht andere startende bedrijven, zodra de DNB vergunningaanvragen accepteert voor de diensten die bij aannahme van het wetsvoorstel onder toezicht komen te vallen van de DNB, een periode van 9 tot 12 maanden te bepalen waarin deze bedrijven de dienstverlening niet stop hoeven te zetten ondanks dat er nog geen vergunning is verleend. In deze periode is er de tijd om te voldoen aan de vergunningseisen, de aanvraag in te dienen, deze door de toezichthouder te laten toetsen, eventueel verbeterpunten door te voeren en een vergunning te verlenen. Deze "transitieperiode" zorgt er daarmee ook voor dat er geen economische en reputatieschade ontstaat en dat Nederland geen achterstand oploopt op het gebied van innovatieve ondernemingen ten opzichte van landen die wel een transitieperiode mogelijk maken. Door de bestaande bedrijven deze transitieperiode te gunnen, wordt er zorg gedragen voor het behoud van kennis en ervaring met betrekking tot preventie van fraude, witwassen en terrorismefinanciering binnen de Nederlandse digitale valuta sector.

Verscherpt cliëntenonderzoek

Betreft artikel 8, derde lid is noch in het artikel noch in de toelichting niet duidelijk bij welke transacties met betrekking tot virtuele valuta de achtergrond en het doel achterhaald moeten worden. Tevens is niet duidelijk wanneer er sprake is van transacties met een ongebruikelijk patroon of zonder duidelijk economisch of rechtmatig doel. In de toelichting wordt lid 3 van artikel 8 niet besproken.

Voor een digitale dienst zoals het wisselen van digitale valuta met fiduciaire valuta is snelheid enorm belangrijk. Deze snelheid is zelfs een groot onderdeel van het bestaansrecht van digitale valuta en van bedrijven die diensten verlenen in de digitale valuta sector. In onze ogen is het belangrijk dat de innovatie niet in de weg gestaan moet worden door regelgeving indien het risico niet hoog is. Om een voorbeeld van een interpretatie te geven: *Je zou kunnen zeggen dat, omdat de DNB digitale valuta als producten met een hoog risicoprofiel geclassificeerd heeft en in combinatie met artikel 8 uit de Wwft, wisseldiensten van digitale valuta- en bewaar portemonnee-aanbieders, in alle gevallen, vanaf de eerste eurocent, verscherpt cliëntenonderzoek moeten doen.*

Dit zou de adoptie van digitale valuta in de weg staan omdat de drempel om met digitale valuta te innoveren enorm wordt verhoogd. Het lijkt ons buitenproportioneel dat onder het mom anti witwas en terrorismefinanciering regelgeving bijvoorbeeld zeer kleine kleine bedragen in digitale valuta transacties aan Wwft regelgeving te laten ondergaan.

Voorstel:

Een beter alternatief zou in onze ogen zijn om, gebaseerd op bedragen en andere objectieve en/of subjectieve indicatoren, onderdelen van het verscherpt cliëntenonderzoek verplicht te laten worden.

Wat deze indicatoren zouden moeten zijn en welke onderdelen verplicht zouden moeten worden, zou naar onze mening het beste kunnen worden beoordeeld in samenspraak met zo veel mogelijk bedrijven en brancheorganisaties die nu al verscherpt cliëntenonderzoek doen en wat voor risico's en maatregelen die momenteel treffen en wat daar de resultaten van zijn.

Tevens zou er een afweging gemaakt kunnen worden tussen wisseldiensten voor digitale valuta die enkel gebruik maken van betaling per bank en wisseldiensten die ook een euro tegoed aanhouden of betaling in contanten accepteren gezien er in het eerste geval, een tweede, door de DNB geregeleerde partij transacties monitort. Deze tweede partij heeft namelijk eigen inzichten in de achtergrond en/of het doel van de activiteiten.

Wij danken u voor de mogelijkheid tot de deelname van deze consultatie.

Namens de gehele directie en met vriendelijke groet,

T. Kamer
Partner